Тема 1. Особливості розгляду справ щодо захисту прав інтелектуальної власності, інформаційних прав та прав в ІТ сфері, Вищий суд з питань інтелектуальної власності *(на два заняття).*

Заняття 1

1. Поняття та зміст:
- прав інтелектуальної власності,
- інформаційних прав,
- прав у ІТ сфері.
2. Види спорів щодо захисту:
- прав інтелектуальної власності,
- інформаційних прав,
- прав в ІТ сфері.
3. Роль судової практики у вирішенні спорів щодо захисту прав інтелектуальної власності, інформаційних прав та прав в ІТ сфері. Значення правових висновків Верховного Суду.
4. Особливості суб'єктного складу розгляду спорів щодо захисту прав інтелектуальної власності, інформаційних прав та прав в ІТ сфері.
5. Правовий статус в судовому провадженні реєстранта, реєстратора, адміністратора адресного простору мережі Інтернет, власника веб-сайту, облікового запису.

Заняття 2

6. Роль адвоката, судового експерта та патентного повіреного у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності, інформаційних прав та прав в ІТ сфері.
7. Способи захисту прав інтелектуальної власності, інформаційних прав та прав в ІТ сфері: загальні способи захисту, спеціальні способи захисту.
8. Юрисдикція щодо розгляду та вирішення спорів у сфері інтелектуальної власності, ІТ сфері, щодо захисту інформаційних прав. Розмежування юрисдикції загальних та господарських судів.
9. Вищий суд з питань інтелектуальної власності: порядок формування, компетенція, порядок розгляду справ.

Завдання 1 **(на перше заняття)**

Проаналізуйте зміст права на інформацію. Ознайомтеся з ст. 5, 6 Закону України «Про інформацію».

Завдання 2 **(на перше заняття)**

Які види прав у сфері ІТ ви можете назвати? Між ким виникають правовідносини у сфері ІТ.

Завдання 3 **(на друге заняття).**

Ознайомитися з проектом Закону України «Про Вищий суд з питань інтелектуальної власності». https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=73540

Висловіться, яка мета прийняття цього закону. В чому актуальність Вищого суду з питань інтелектуальної власності.

Завдання 4 **(на друге заняття)**

Проаналізуйте зв'язок права на інформацію і права на захист честі, гідності та ділової репутації. Хто має бути відповідачами у справах про захист честі, гідності та ділової репутації?

Задача 1 **(на перше заняття)**

Журналістка Коробова І. у 2009 р. взяла інтерв'ю у відомої акторки Жмінки А. Інтерв'ю було записано на відеокасету за допомогою оператора Андрієнка Б.

Коробова І. спланувала порядок зйомки запису, оформлення кімнат, де здійснювався запис, послідовність та зміст питань. В подальшому Коробова І. зберігала відеокасету з інтервю та здійснювала пошук особи, яка була готова придбати права на цей запис. У 2021 р. Коробова І. довідалася, що Дмитренко Іван (який перебував з Коробовою І. у дружніх відносинах і якому Коробова І. добровільно надала копію відеозапису) оприлюднив частину відеозапису у мережі Фейсбук. В подальшому цей пост (з відеозаписом) було перепоширено понад 5000 разів. Також телерадіокомпанія ГІБРИД зняла документальний фільм про акторку Жмінку А., і використала в ньому фрагмент (3 хв.) з відео, відзнятого Коробовою І.

Коробова І. подала позов до Дмитренка І. та ТРК ГІБРИД про відшкодування збитків, стягнення моральної шкоди, і компенсації за порушення авторських прав.

Відповідачі зайняли позицію, що права на інтервю належать особі, у якої це інтервю брали, а не позивачці, окрім того, жодні авторські права на виникли, оскільки немає об'єкту авторського права, права на який підлягають захисту.

Визначте, який суб'єктний склад судового спору.

Які права є предметом судового захисту, кому вони належать?

Які перспективи вирішення даного спору?

Задача 2 **(на перше заняття)**

Організація колективного управління подала позов до ФОП Смердюх О.І. про захист авторських прав. Позов обгрунтований тим, що в закладі громадського харчування (бар «Випивка і закуска», який належить відповідачу) лунала музика, натомість відповідач не має укладеного з ОКУ (чи автором) договору, відповідно до якого отримано дозвіл на використання такої музики. Зокрема, представник позивача зафіксував на мобільний телефон пісню під назвою «ПТАХИ» (виконавець «СКРЯБІН»), яка лунала в барі відповідача. Позивач вимагав стягнення компенсації за порушення авторських прав в розмірі 90 000 грн.

Визначте, який суб'єктний склад судового спору.

Які права є предметом судового захисту, кому вони належать?

Які перспективи вирішення даного спору?

Задача 3 **(на друге заняття)**

Андрій є власником барбершопу під назвою «ТЕРИТОРІЯ А». Також використовує це позначення в соціальних мережах при просуванні свого бізнесу (з вересня 2022 р.)

Андрій отримав претензію від Анжіліки Рудницької про припинення порушення прав на ТМ. Вона вказувала, що вона є власником торговельної марки «ТЕРИТОРІЯ А», яку вона використовує з 1995 р. для виробництва і просування музичних програм і музичного контенту.

Відтак, на її думку, Андрій не має права використовувати її ТМ, оскільки паразитує на використанні її бренду.

Водночас Андрій відмовився проводити «ребрендинг».

Дайте правовий аналіз ситуації і запропонуйте її вирішення з посиланням на норми законодавства.

Які перспективи захисту прав на ТМ у А.Рудницької?

Визначте особливості суб'єктного складу потенційного судового спору (за позовом А.Рудницької).

Який спосіб захист може обрати позивач у такій справі та яка юрисдикція даної категорії справ?

Задача 4 **(на друге заняття)**

ТЗОВ «ВОВК» є рекламним агентством, яке працює на ринку Львова з 1995 р. З 2005 р. ТЗОВ «ВОВК» користувалося доменним іменем www.vovk.lviv.ua, на цьому веб-сайті було висвітлено діяльність компанії (пропозиція послуг, опис діяльності тощо). У 2022 р. ТЗОВ «ВОВК» не оплатило послуги щодо підтримки реєстрації доменного імені www.vovk.lviv.ua. Вказаною ситуацією скористалося ТЗОВ «Рекламна агенція «ПІАР», яка придбала домен www.vovk.lviv.ua (зареєструвавши його на ім'я директора ТЗОВ «Рекламна агенція «ПІАР» Курченка А.), і використовувало його для переадресації на власний сайт www.piar.com.ua. При цьому користувачі Інтернету, які шукали компанію ТЗОВ «ВОВК», заходивши на веб-сайт www.vovk.lviv.ua, потрапляли на веб-сайт конкурента www.piar.com.ua. У 2024 р. ТЗОВ «ВОВК» подало позов до господарського суду до ТЗОВ «Рекламна агенція «ПІАР» про переделегування доменного імені www.vovk.lviv.ua на користь ТЗОВ «ВОВК». Відповідач заперечував проти задоволення позову, зазначаючи, що відповідач неналежний, бо реєстрантом веб-сайту www.piar.com.ua є не відповідач, а якась фізична особа.

Дайте правовий аналіз ситуації і запропонуйте шляхи її вирішення з посиланням на норми законодавства.

Визначте особливості суб'єктного складу судового спору.

Проаналізуйте, яка юрисдикція суду щодо вирішення цього спору.

Чи належний спосіб захисту обрано позивачем?

Джерела:

1. Dratler Jr, Jay, and Stephen M. McJohn. Intellectual Property Law: Commercial, Creative and Industrial Property. Law Journal Press, 2022.

2. Rochelle Cooper Dreyfuss, Justine Pila. The Oxford Handbook of Intellectual Property Law. Oxford University Press, 2018. 1010 p.

3. АВТОРСЬКЕ ПРАВО І СУМІЖНІ ПРАВА В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ. За ред. Мироненко Н.М. НДІ інтелектуальної власності, Інтерсервіс.2019.204 с.

4. Зеров К. О. Особливості захисту авторських прав на твори, розміщені в мережі інтернет : монографія. НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ. К. : Інтерсервіс, 2018. 220 с.

5. Капіца Ю.М. Право інтелектуальної власності Європейського Союзу: формування, інститути, напрями розвитку. К.: Академперіодика. 2017. 664 с.

6. ПОРУШЕННЯ ПРАВ ПРОМИСЛОВОЇ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ. За ред Мироненко Н.М. НДІ інтелектуальної власності, Інтерсервіс. 2019. 270 с.

7. Право інтелектуальної власності: Акад. курс: Підруч. для студ. вищих навч.закладів. О. П. Орлюк, Г. О. Андрощук, О. Б. Бутнік-Сіверський та ін. К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. 696 с.

8. Право інтелектуальної власності: Академічний курс / За ред. О.А. Підопригори, О. Д. Святоцького. Вид. друге, перероб. та доповн. К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2004.

9. Романадзе Л.Д. Захист прав на торговельні марки у міжнародному приватному праві: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Л.Д. Романадзе ; Одес. нац. юрид. акад. — О., 2008. — 18 с.

10. Селіванов М.В. Захист права на комп'ютерну програму (авторсько-правовий аспект): Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / М.В. Селіванов ; Нац. ун-т внутр. справ. — Х., 2002. — 20 с.

11. Судова експертиза об’єктів інтелектуальної власності: реалії та перспективи : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 19 лютого 2021 року) / За заг. ред. О. П. Куманської-Нор; уклад. Хомич Н.П., Струк І.О., Калінічеко М.М., Тарасенко Л.Л. Л.: ЛНДІСЕ Мінюст. України, 2021. – 148 с.

12. Тарасенко Л.Л. Захист прав інтелектуальної власності на винаходи (корисні моделі) та промислові зразки. Вроцлавсько-Львівський юридичний збірник. 2016. № 7. С. 247-257

13. Тарасенко Л.Л. Процесуальні особливості захисту авторських прав. Право України. 2016. № 11. С. 150-158.

14. Тарасенко Л.Л. Роль адвоката в системі надання професійної правничої допомоги в Україні та країнах Європейського Союзу. Право України. 2016. № 12. С. 19-28.

15. Харитонова О. І., Харитонов Є. О., Ківалова Т. С., Дмитришин В. С., Кулініч О. О. та ін. Право інтелектуальної власності : підручник. К. Юрінком Інтер. 2021. 540.

16. Шабалін А.В. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАХИСТУ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ: навчально-практичний посібник. НДІ інтелектуальної власності, Інтерсервіс. 2020. 160 с.

17. Штефан А.С. ДОГОВІРНІ ФОРМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ. НДІ інтелектуальної власності, Інтерсервіс.2017. 230 с.

18. Штефан О.О. Позовне провадження у справах з авторських і суміжних правовідносин у цивільному судочинстві України: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юридичних наук : спец. 12.00.03 «цивільне право, цивільний процес, сімейне право, міжнародне приватне право» Київ. 2000. 20с.

19. Яворська Л.С., Тарасенко Л.Л., Мартин В.М., Самагальська Ю.Я. та ін. Інтелектуальне право України. Тернопіль: Підручники і посібники, 2016. 609 с.

20. Яворська О. С. Охорона авторських і суміжних прав у разі їх порушення з використанням мережі Інтернет. Право України. 2018. № 1.